

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 328

Tampereen taidemuseon hankesuunnitelma

TRE:2243/10.03.06/2024

Valmistelija / lisätiedot:
Salmi Pekka, Savisaari Lauri

Valmistelijan yhteystiedot

Kiinteistöjohtaja Virpi Ekholm, puh. 0400 205 044, etunimi.sukunimi@tampere.fi, hankearkkitehti Minna Tuominen, puh. 041 730 0384, etunimi.h.sukunimi@tampere.fi ja museonjohtaja Selma Green, puh. 040 689 3800, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasianjohtaja Laura Klami, puh.040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Tampereen taidemuseon perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelma hyväksytään jatkosuunnittelun pohjaksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Lauri Savisaarelle, kiinteistöjohtaja Virpi Ekholmille, museonjohtaja Selma Greenille ja hankearkkitehti Minna Tuomiselle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Tampereen taidemuseo sijaitsee Pyynikintorilla osoitteessa Puutarhakatu 34. Kiinteistötunnus on 837-105-78-2.

Perusparannus- ja laajennusosat käsittävän taidemuseokokonaisuuden suunnitelma perustuu vuonna 2017 järjestetyn kansainvälisen arkkitehtuurikilpailun voittaneeseen ehdotukseen "Siilo". Rakennuksen suunnittelua on jatkettu voittaneen ehdotuksen laatineen arkkitehtitoimisto AOR Arkkitehdit Oy:n kanssa.

Tampereen taidemuseo on toiminut vuodesta 1931 arkkitehtien Carl Ludvig Engel ja Anton Wilhelm Arppe vuonna 1838 suunnittelemassa makasiinirakennuksessa, joka on vuosina 1930–1931 peruskorjattu taidemuseokäyttöön ja täydennetty talomiehenasunnolla (Hilja Gestrin 1931). Rakennukset on peruskorjattu ja laajennettu maanalaisella näyttelytilalla (Antti Ilveskoski 1983). Talonmiehenasunto on ollut 1970-luvulta asti toimistokäytössä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Suunnitelman mukaan taidemuseon nykyiset rakennukset (Makasiini ja entinen talonmiehenasunto) perusparannetaan ja taidemuseokokonaisuutta laajennetaan tontilla kahdella uudisrakennuksella (Siilo ja Paja). Vuonna 1983 rakennettu rakenteiltaan korjauskelvoton maanalainen näyttelytila puretaan. Uusi maanalainen osa sijoittuu pääosiltaan purettavan osan tilalle. Maanalainen osa yhdistää erilliset rakennukset yhdeksi toiminnalliseksi taidemuseokeskukseksi mahdollistaen yleisön liikkumisen sekä taideteoslogistiikan Paja-rakennuksen lastaus- ja museoteknisistä tiloista näyttelyrakennuksiin Siilo ja Makasiini. Maanalainen osa sisältää myös yleisötiloja.

Tampereen taidemuseon laajennus tulevaisuuden taidemuseokeskukseksi luo Pyynikintorilta taidemuseon puistoon jatkuvaa kaupunkitilaa jäsentävän maamerkin, joka liittyy Pirkankadun julkisten rakennusten sarjaan. Uusi museorakennus tuo Tampereen taidemuseon aikaisempaa näkyvämmäksi Pirkankadun varteen houkutellen museoon uusia kävijöitä.

Rakennusten yhteenlaskettu kokonaispinta-ala on 6741 brm².

Tilan tarve

Hankkeen laajuus on määritelty kilpailuohjelmassa ja tarveselvityksessä. Hankesuunnitteluvaiheessa tehtyjen muutosten ja täsmennysten jälkeen hankekoko on pysynyt lähes ennallaan. Yhdessä asemakaavoituksen kanssa on tarkasteltu uudisrakennusten kaupunkikuvallisia ominaisuuksia ja tarkennettu näiden sijoittumista tontilla, minkä seurauksena tilojen sijoittuminen kokonaisuudessa on muuttunut. Huonetilaohjelmassa on osallistavan käyttäjäsuunnittelun aikana tulleet pieninä täsmennyksiä tilojen laajuuteen.

Rakennus tulee valmistuessaan olemaan Tampereen läntisen keskustan merkittävämpiä julkisia rakennuksia ja Pyynikin alueen vetovoimatekijä. Laajennus- ja perusparannusosat tullaan suunnittelemaan esteettömiksi, näyttelytoimintaa ja muita palveluita moniulotteisesti palvelevaksi taidemuseokokonaisuudeksi. Tilojen monipuolisen käytön ja vetovoimaisen taidemuseotoiminnan edellytykset sekä museoturvallisuuden edellyttämät rajaukset on otettu suunnittelussa huomioon. Suunnittelussa noudatetaan Tampereen kaupungin suunnitteluohjeita. Johtuen rakennuksen perusratkaisusta sekä tontin ja käyttötarkoituksen poikkeuksellisesta vaativuudesta, on rakenteellisten, taloteknisten, paloteknisten ja akustisten ratkaisujen sekä museoturvallisuuden edellyttämän tekniikan osalta laadittu alustavia periaatesuunnitelmia jo hankesuunnitteluvaiheessa.

Tilaohjelman mukainen toimintojen tilantarve hyötyalana on yhteensä 3482 hym². Rakennuskokonaisuuden vuokran maksun perusteena oleva huoneistoala on 4966 htm².

Aikataulu

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Rakennustyöt on suunniteltu alkaviksi valmistelevilla töillä elokuussa 2026 ja niiden on määrä valmistua kesäkuussa 2029. Tampereen taidemuseon käyttöönotto olisi marraskuussa 2029.

Hankkeen toteuttamiseen liittyvät tiedot

Tontti rajautuu pohjoisessa Makasiininkatuun, idässä Mariankadun jatkeena olevaan kevyenliikenteenväylään, etelässä Taidemuseon puistoon ja Pirkankatuun sekä lännessä Niemikujaan. Taidemuseon pääsisäänkäynti on Pirkankadun puolella ja huoltoliikenne on Makasiininkadulta.

Asemakaava 8667, V (Amuri), Tampereen taidemuseon alue, on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.6.2024 § 93 (TRE:1509/10.02.01 /2019). Asemakaava on lainvoimainen. Uusi asemakaava mahdollistaa Tampereen taidemuseon laajennuksen.

Kaavamääräyksiä ovat YM Museorakennusten korttelialue, maanpäällinen rakennusoikeus on 4900 kerrosneliometriä ja maanalaisen tilan rakennusoikeus lisäksi 2100 kerrosneliometriä. Korttelin 82 tontilla 2 Tampereen taidemuseo ja sen lisärakennus suojellaan kaavamääräyksellä sr-55. Rakentaminen ei saa aiheuttaa haitallista pohjaveden pinnan alenemista. Maanalaiset tilat on sijoitettava, louhittava ja lujitettava siten, ettei niiden rakentamisesta aiheudu vahinkoa rakennuksille tai muille maanalaisille tiloille tai rakenteille eikä kaduille ja ympäristön katupuuistutuksille. Ullakon tasoon sijoitettavat ilmanvaihtokoneet ja muut tekniset tilat on sijoitettava vesikaton sisään siten, että katon perusmuoto säilyy yhtenäisenä.

Asemakaavan mukaiset uudisrakennuksia koskevat pysäköintimääräykset ovat yksi polkupyöräpaikka 100 kerrosneliometriä kohden. Suojeltuja rakennuksia varten ei tarvitse osoittaa pysäköintipaikkoja. Liikuntaesteisten sekä saattoliikenteen ja huollon pysäköintipaikkojen määrittelyssä noudatetaan Tampereen pysäköintipolitiikkaa ja suunnitteluohjeita.

Taidemuseon korttelin alue on kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti tärkeä alue. Aluetta koskevien muutos- ja rakennustoimenpiteiden sopeutumiseen ympäristöönsä on kiinnitettävä erityistä huomiota. Suunnitelmasta on pyydettävä lausunto museoviranomaiselta, ja nykytilanne on dokumentoitava korkeatasoisesti ennen rakennus- ja kunnostustyötä sekä sen aikana.

Perusparannettavien rakennusten korjaustarve on kartoitettu kuntotutkimuksin. Laaja-alaisia purku- ja korjaustoimenpiteitä vaativia rakenteita on maan alla sijaitsevassa näyttelytilassa sekä maanvastaisissa sokkeli- ja lattiarakenteissa. Rakennuksessa todetut ongelmiat aiheuttavat ja vanhentuneet rakenteet ja järjestelmät uusitaan ja korjataan toimimaan oikein. Perusparannettavassa Makasiinissa tehdään lisäksi alapohja- ja välipohjarakenteiden purkutöitä, jotta uusittavan museon toiminnot ja tekniset järjestelmät saadaan kunnostetuiksi. Korjaus- ja muutostöiden tarkoituksena on makasiinin sisäarkkitehtuurin

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

parantaminen lähemmäs 1930-luvun museovaihetta sekä toiminnallisuuden ja esteettömyyden parantaminen. Makasiinin näyttelytilat sijoittuvat pääosin 2. kerrokseen ja osittain 1. kerrokseen, johon sijoittuu myös aulatilaa, wc-tila ja kokoushuone. Aikaisempaan niin sanottuun talonmiehen asuntoon suunnitellaan sijoitettavaksi museokauppa.

Uudisrakennus Siilossa tulee sijaitsemaan taidemuseokokonaisuuden uusi pääsisäänkäynti aputiloineen, näyttelytiloja, yleisötiloja, taiteen käsittelyn edellyttämiä tiloja sekä toimisto- ja teknisiä tiloja. Uusi huolto- ja toimistorakennus Paja tulee toimimaan huolto- ja teosliikenteen logistiikkareittinä ja sisältämään toimisto-, sosiaali-, paja-, lastaus-, teknisiä ja varastotiloja sekä väestösuojan. Uusia ja perusparannettavia rakennuksia yhdistävissä maanalaisissa tiloissa tulee sijaitsemaan monitoimisali, yleisötyöpajatila, kahvila-bistro keittiötiloineen, teknisiä tiloja ja aputiloja.

Rakennusten runkomateriaali on pääosin paikalla valettu teräsbetoni, Pajan runko voidaan toteuttaa osin elementtirakenteisena. Julkisivut ovat pääosin paikalla muurattuja ja osin lasijulkisivuja. Siilon vesikatto on kuparipeltiä ja Pajan vesikatto maalattua sinkkipeltiä.

Kuusikerroksisen laajennuksen ensimmäinen ja kolmas kerros avautuvat lasisina ympäröivään kaupunkimaisemaan tehden taidemuseosta osan kaupunkia ja kaupungista osan taidemuseota. Laajennuksen näyttelykierto jatkuu maanalaisella yhteydellä nykyiseen museorakennukseen mahdollistaen taidemuseon näyttelyiden monipuolisen ja joustavan järjestämisen. Punatiilinen laajennus muodostaa aikoinaan viljamakasiinina toimineelle olemassa olevalle museorakennukselle Tampereen historiallista teollista rakentamista tulkitsevan parin.

Väistötilatarve

Tampereen taidemuseon väistötilatarve kohdistuu vuotuisiin näyttelyihin (Vuoden nuori taiteilija), noin neljä kuukautta vuodessa sekä lisäksi alueellisten vastuumuseoiden yhteistyöhankkeena toteutettavan Taidevaltakunta-biennaalin tilatarpeeseen (noin 7 kuukautta vuonna 2026). Väistötilan tasotavoite on galleriataso – ei taidemuseotasoa – olosuhteiden osalta sekä keskeinen tai helposti saavutettava sijainti. Arvioitu väistötilakustannus noin 50 000 euroa vuodessa, alv 0 %. Väistötilojen kustannukset katetaan Tampereen taidemuseon vuotuisesta talousarviomäärärahasta.

Investointi- ja käyttökustannukset

Tampereen taidemuseon laajennusosille ja perusparannukselle on laskettu tilaohjelmajoinen kustannusarvio 36 134 000 euroa (5 458 euroa/brm²). Varaus taidehankinnalle on 150 000 euroa, jolloin investointikustannus on yhteensä 36 284 000 euroa. Rakennuskohtaisesti jaettuna: 23 199 000 euroa laajennusosa Siilo, 5 926 000 euroa laajennusosa Paja, 6 196 000 euroa perusparannusosa Makasiini ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

963 000 perusparannusosa entinen talonmiehenasunto. Tarveselvityksen kustannusarvio laajennusosille ja perusparannusosille oli yhteensä 30 945 000 euroa, varaus taidehankinnalle 150 000 euroa, investointikustannus yhteensä 31 095 000 euroa (tarveselvitys elokuu 2020).

Talousarviossa 2024 laajennushankkeelle on esitetty suunnittelumäärärahaa 900 000 euroa vuodelle 2024 sekä suunnittelu- ja rakentamisrahaa 30 158 000 euroa vuosille 2025–2028, yhteensä 31 058 000 euroa. Talousarviossa 2024 perusparannushankkeelle on esitetty suunnittelumäärärahaa 100 000 euroa vuodelle 2024 sekä suunnittelu- ja rakentamisrahaa 6 568 000 euroa vuosille 2025–2028 yhteensä 6 668 000 euroa. Perusparannus- ja laajennushankkeelle esitetään rahoitusta yhteensä 37 726 000 euroa. Hanketta esitetään jatkettavaksi toteutussuunnitteluun ja hankkeen määrärahaa tarkistettavaksi urakkalaskennan kautta saatujen todellisten kustannusten mukaiseksi.

Tampereen taidemuseon perusparannuksen ja laajennuksen valmistuttua vuonna 2029 on kulttuuripalveluiden/Tampereen taidemuseon investoinnin kustannusarvion perusteella laskettu vuosivuokra, sisältäen pääoma- ja ylläpitovuokran, yhteensä 2 635 614 euroa. Lopullinen vuokra määräytyy käyttöönottoajan ylläpitokustannustason, hankkeen toteutuneiden investointikustannusten ja pinta-alan mukaisesti.

Toiminnan kustannukset

Tarveselvityksessä (elokuu 2020) esitetyt toiminnan kustannukset on päivitetty alkuvuonna 2024 perustuen henkilöstösuunnitelmaan, toiminta- ja palvelusuunnitelmiin sekä vuoden 2023 kustannustasoon. Palveluiden toteuttamisen kustannukset kasvavat toiminnan monipuolistuessa ja volyymin kasvaessa. Yksikön (Tampereen taidemuseo kokonaisuudessaan, mukaan lukien toimipisteet Tampereen taidemuseo, Muumimuseo ja Kokoelmakeskus) henkilöstötarve on tulevaisuudessa noin 57 henkilötyövuotta (htv), mikä on 14 htv:n lisäys vuoden 2024 tasoon verrattuna, sekä aiemmin hyväksytyt hankesuunnitelman ja tarveselvityksen mukainen. Henkilömäärän kasvulla katetaan laajenevien tilojen sekä laajentuvien ja kokonaan uusien palveluiden työvoimatarvetta sekä tavoitellaan palveluiden käyttäjämäärän huomattavaa kasvua.

Henkilöstökustannukset ovat vuodessa noin 1,72 milj. euroa, josta uusia kustannuksia 670 000 euroa. Taidemuseon toiminnan ja palvelutuotannon muut uudet kustannukset ovat tarveselvityksessä (2017) 997 000 euroa/vuosi painottuen näyttelytoimintaan ja asiakaspalveluun. Päivitetyt kustannuslaskennan mukaiset uudet kustannukset pois lukien tila- ja henkilöstökustannukset ovat noin 590 000 euroa, painotuksena näyttelytoiminta ja yleisöpalvelut. Vuoden 2028 vuosisuunnitelmassa tulee huomioida ensikertaisen kalustamisen kustannukset, jotka ovat taidemuseon osalta noin 400 000 euroa. Kustannustaso täsmentyä suunnitelmien edettyä ja perustuu

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kustannustason nousuun verrattuna tarveselvityksen hyväksymiseen sekä Tampereen kaupungin kulttuurin palveluryhmän toteutuneisiin ensikertaisen kalustamisen kustannuksiin.

Muuhun varustamiseen, erityisesti museoturvallisuuteen ja näyttely- ja museotekniikkaan niiltä osin, kun varustelu ei sisälly uudisrakennuksen ja peruskorjauksen hanketalousarvioon, tulee huomioida 300 000 euroa. Prosenttiperiaatteen mukainen taideraha on 150 000 euroa, ja sen käyttöä ohjaa Tampereen kaupungin julkisen taiteen ohjausryhmä. Taidemuseorakennuksessa julkisen taiteen osuus vaikuttaa osaltaan myös toimintaprofiiliin sekä taidemuseon tunnettuuteen. Myynti- ja maksutuottojen varovainen kasvuennuste on noin 450 000 euroa, Tampereen taidemuseon kokonaistuottojen nousten näin yhteensä noin 1,7 milj. euroon. Kävijämääräksi tavoitellaan 180 000 vuotuista kävijää, josta uuden taidemuseokeskuksen osuus on 100 000 kävijää kolmena ensimmäisenä toimintavuonna, minkä jälkeen keskimäärin 80 000 kävijää vuodessa.

Tampereen taidemuseon hankesuunnitelma liitteineen sekä arkkitehtiluonnokset ja pohjapiirrustukset ovat tämän asian liitteinä. Pohjapiirrustukset ovat salassa pidettäviä. Salassapidon peruste: Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 24 § 1 momentin 7-kohta.

Tampereen kaupungin hallintosäännön (1.5.2024) 15 § 20. kohdan mukaisesti kaupunginhallitus päättää yli 10 000 000 euron arvoisten tilahankkeiden tarveselvityksistä, hankesuunnitelmista, toteutussuunnitelmista, rakennuttamissopimuksista, investointisopimuksista sekä taloudellisista loppuselvityksistä.

Tiedoksi

Lauri Savisaari, Niina Salmenkangas, Sampo Terho, Selma Green, Virpi Ekholm, Anu Tiira, Jarmo Viljakka, Niko Suoniemi, Petri Mölsä, Henri Lievonen, Jukka Kauppinen, Tommi Kärkelä, Satu Lahdensivu, kitiatalous, Anna-Maija Väänänen, Hanna Sandström, Kalle Kaunisto

Liitteet

- 1 Kh 2.9.2024 Tampereen taidemuseo hankesuunnitelma
- 2 Kh 2.9.2024 Siilo, arkkitehtiluonnokset 2024
- 3 Kh 2.9.2024 Tampereen taidemuseon hankesuunnitelman liite, tilaohjelma 2024
- 4 Kh 2.9.2024 Tampereen taidemuseon hankesuunnitelman liite, investointisopimus

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 10.9.2024 www.tampere.fi

Päätös on annettu tiedoksi sähköpostilla 9.9.2024.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakuviranomainen

Kaupunginhallitus

Tampere
09.09.2024

Leeni Herrala
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Oikaisuvaatimus

§328

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Frenckellinaukio 2 B, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asioinnin lomakkeella osoitteessa <https://www.tampere.fi/asioi-kaupungin-kanssa> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvasuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

16 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.